

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1963-1964

8 JUNI 1964

WETSVOORSTEL

houdende vaststelling van de normen voor de tussenkomst van het Speciaal Onderstandsfonds bij de plaatsing van sommige categorieën van van gehandicapte jongeren.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel beoogt gelijkheid te verzekeren inzake vaststelling van de normen tot financiële tussenkomst van de overheid in de opleiding van de zogenaamde « zorgkinderen » enerzijds en de voordelen toegekend aan kinderen die secundair en hoger onderwijs volgen, anderzijds.

De eerste zijn voor hun ouders een voortdurende zorg en een kruis, de andere veelal een bron van fierheid en vreugde.

De wet van 27 maart 1956 op het Speciaal Onderstandsfonds voorziet dat ten laste van dit Fonds vallen :

1. de kosten van onderhoud, behandeling en opvoeding in een speciale inrichting van aan geestes- of karakterstoringen lijdende *behoeftige* kinderen;
2. de kosten van onderhoud, behandeling en opleiding van in een speciale inrichting geplaatste *behoeftige* doofstommen, blinden of aan een ernstig en ongeneeslijk lichaamsgebrek lijdende verminkten, om er onderricht te worden.

De wet is duidelijk. De tussenkomst wordt alleen in geval van *behoeftigheid* toegestaan. Deze behoefte wordt vastgesteld aan de hand van een inkomstenbarema, waarvan de administratie belast met de uitvoering van de wet uitsluitend kennis heeft. Sedert 1957 werd dit barema, waarin rekening wordt gehouden met alle inkomsten, sociale vergoedingen en dus ook gezinsvergoedingen, niet meer aangepast noch gekoppeld aan het indexcijfer.

Anderzijds voorziet de wet van 19 maart 1954 de toekenning van studiebeurzen aan jongens en meisjes die begaafd en *min-vermogen* zijn.

Chambre des Représentants

SESSION 1963-1964

8 JUIN 1964

PROPOSITION DE LOI

portant fixation des normes pour l'intervention du Fonds spécial d'assistance dans le placement de certaines catégories de jeunes handicapés.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a pour but de réaliser l'uniformité en matière de fixation des normes concernant, d'une part, l'intervention financière des pouvoirs publics dans l'éducation des enfants handicapés et, d'autre part, les avantages accordés aux enfants fréquentant l'enseignement secondaire et supérieur.

Les premiers sont pour leurs parents une cause de soucis permanents et un calvaire, les seconds généralement une source de fierté et de joie.

La loi du 27 juin 1956 relative au fonds spécial d'assistance prévoit que sont supportés par le Fonds spécial d'assistance :

1. les frais de l'entretien, du traitement et de l'éducation dans un institut spécial des enfants *indigents* atteints de troubles de l'intelligence et du caractère;
2. les frais de l'entretien, du traitement et de l'éducation des *indigents* sourds-muets, aveugles ou estropiés atteints d'une infirmité grave et incurable, placés dans un institut spécial pour y recevoir l'instruction.

La loi est claire. L'intervention n'est accordée qu'en cas d'*indigence*. Cette indigence est constatée à l'aide d'un barème de revenus, uniquement connu de l'administration chargée de l'application de la loi. Depuis 1957, ce barème, qui tient compte de tous les revenus et des allocations sociales, donc aussi les allocations familiales, n'a plus été adapté ni lié à l'indice des prix,

Par ailleurs, la loi du 19 mars 1954 prévoit l'octroi de bourses aux jeunes filles et jeunes gens doués mais *peu aisés*.

De discriminatie is sprekend : de gehandicapten moeten *behoefstig* zijn, de begaafden moeten *min-vermogend* zijn.

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 mei 1957, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 4 augustus 1959, 20 mei 1960 en 13 december 1960, stelt de voorwaarden vast waaronder de beursstudenten als min-vermogend worden aangemerkt.

Wanneer wij nu de vergelijking maken tussen het barema in voege voor de bepaling van de behoefte voor de tussenkomst van het S. O. F. en de voorwaarden van min-vermogen vastgelegd voor het bekomen van een studiebeurs, dan stellen wij vast dat inkomsten die te hoog zijn om een tussenkomst van het S. O. F. te wettigen, wel recht zouden geven op het genot van een studiebeurs.

Tot staving citeren we een paar voorbeelden uit de praktijk :

A) Een gezin van 3 personen (2 personen ten laste van het gezinshoofd), belastbaar inkomen 100.000 frank. Het begaafd kind uit dit gezin dat universitaire studies doet, zal recht hebben op een studiebeurs van ongeveer 25.000 frank.

Voor het zorgen-kind uit een identiek gezin, met hetzelfde inkomen, dat dient geplaatst in een speciale instelling, zal het S. O. F. niet tussenkomen.

B) Een weduwe met een bedrijfsinkomen van 240.000 frank heeft zeven kinderen ten laste, 2 kinderen dienen in een speciale instelling geplaatst. Er is geen tussenkomst van het S. O. F. omdat o.a. de wezenvergoedingen in het inkomen worden medegerekend.

Met hetzelfde inkomen zouden de 2 kinderen kunnen aanspraak maken op een studiebeurs.

Is het niet billijk dat de overheid dezelfde financiële tussenkomst zou verlenen voor een zwaargehandicapt kind als voor een begaafd kind ?

De leeftijdsgrens wordt beperkt omdat thans ook de verhoogde gezinsvergoeding voor de werk-onbekwaam gehandicapte wordt toegekend tot de leeftijd van 25 jaar, zoals trouwens ook de gewone gezinsvergoedingen aan studenten zullen toegekend worden tot hun 25^e jaar.

Waar de huidige wetgeving op de studiebeurzen de inkomstengrens tot de helft herleidt voor de beursaanvragers beneden de 14 jaar, menen wij dat voor de gehandicapte kinderen, deze discriminatie geen steek houdt, omdat de kosten voor opleiding dezelfde blijven, onafgezien de leeftijd, wat niet het geval is voor de studiekosten van de begaafde kinderen.

Het is duidelijk dat de toepassing van de voorgestelde maatregel een verhoging van het krediet van het S. O. F. zal noodzakelijk maken. Dit krediet kon in de begroting voor 1964 met 242 miljoen frank worden verminderd ingeval van toepassing van de wet op de ziekteverzekering die voorziet dat de behandeling van de geestesziekten, de kinder-verlamming en de aangeboren aandoeningen en misvormingen, ten laste vallen van de ziekteverzekering. Het is te voorzien dat mede door de toepassing van de wet op het ziekenhuiswezen, dit krediet normaal in de komende jaren nog zal verminderen.

De verhoging ingevalge ons voorstel, zal het bedrag van deze verminderingen niet bereiken. Wat meer is, de wetgeving op de gezinsvergoedingen voorziet de opdrijving van de gezinsvergoedingen voor de gehandicapte tot het bedrag van de wezenvergoeding.

Welnu, artikel 70 van de wet van 4 augustus 1930, gewijzigd bij de wet van 20 juli 1961, voorziet dat bij de plaatsing van een kind door tussenkomst of ten laste van een openbare instelling, 2/3 van de gezinsvergoedingen

La discrimination est évidente : les handicapés doivent être *indigents*, les doués *peu aisés*.

L'article 1er de l'arrêté royal du 15 mai 1957, modifié par les arrêtés royaux des 4 août 1959, 20 mai 1960 et 13 décembre 1960, fixe les conditions déterminant l'état peu aisé des boursiers.

Or, en comparant le barème en vigueur pour la détermination de l'indigence en vue de l'intervention du F.S.A. et la situation peu aisée requise pour l'obtention d'une bourse d'études, nous constatons que des revenus trop élevés pour justifier une intervention du F. S. A. donneraient cependant droit au bénéfice d'une bourse d'études.

A l'appui de ce qui précède, nous citons quelques exemples pratiques :

A) Une famille de 3 personnes (2 personnes à charge du chef de famille); revenu imposable : 100.000 francs. L'enfant doué appartenant à cette famille et qui fait des études universitaires aura droit à une bourse d'études d'environ 25.000 francs.

Le F. S. A. n'interviendra pas pour l'enfant handicapé appartenant à une famille identique et ayant les mêmes revenus, qui doit être placé dans un établissement spécial.

B) Une veuve ayant des revenus professionnels s'élevant à 240.000 francs a sept enfants à sa charge; deux enfants doivent être placés dans un établissement spécial. Il n'y a aucune intervention du F. S. A. notamment parce qu'il est tenu compte des allocations d'orphelin pour la détermination des revenus.

A égalité de revenus, les 2 enfants pourraient prétendre à une bourse d'études.

Ne serait-il pas équitable que les autorités accordent la même intervention financière pour un enfant gravement handicapé que pour un enfant doué ?

La limite d'âge est réduite parce que la majoration d'allocations familiales pour l'handicapé qui n'est pas en état de travailler est actuellement accordée aussi jusqu'à l'âge de 25 ans, de même d'ailleurs que les allocations familiales ordinaires seront accordées aux étudiants jusqu'à l'âge de 25 ans.

La législation actuelle sur les bourses d'étude réduit de moitié le plafond des revenus pour les requérants de moins de 14 ans. Mais nous estimons que cette discrimination est sans fondement pour les enfants handicapés parce que les frais d'éducation restent les mêmes indépendamment de l'âge, ce qui n'est pas le cas des frais d'études des enfants doués.

Il est évident que l'application de la mesure proposée nécessitera une augmentation du crédit prévu pour le F. S. A. Au budget pour 1964 on a pu diminuer ce crédit de 242 millions, suite à l'application de la loi instituant et organisant un régime d'assurance obligatoire contre la maladie et l'invalidité, qui stipule que le traitement des maladies mentales, de la poliomyélite et des maladies et déformations congénitales est pris en charge par l'assurance-maladie. Il est à prévoir que l'application de la loi sur les hôpitaux contribuera normalement à diminuer encore ce crédit au cours des années à venir.

L'augmentation à résulter de notre proposition n'atteindra pas le montant de ces réductions. De plus, la législation sur les allocations familiales prévoit la majoration des allocations familiales en faveur des handicapés jusqu'au niveau de l'allocation d'orphelin.

Or, l'article 70 de la loi du 4 août 1930, modifiée par la loi du 20 juillet 1961, prévoit qu'en cas de placement d'un enfant par l'intermédiaire ou à charge d'une institution publique, les 2/3 des allocations familiales doivent être versés

aan de instelling waar het kind geplaatst is dienen overgemaakt te worden. Dit betekent dat het bedrag van de tussenkomst van het S. O. F. zal verminderen voor alle geplaatste kinderen, die genieten van de verhoogde gezinsvergoedingen.

Het kan geenszins de bedoeling geweest zijn, dat die verhoging, mogelijk gemaakt door een verhoogde financiële inspanning van het bedrijfsleven, uiteindelijk ten gevolge zou hebben de financiële tussenkomst van de overheid ten voordele der zorgen-kinderen te verminderen.

à l'institution qui héberge l'enfant. Il en résulte que, pour tous les enfants placés et bénéficiant des allocations familiales majorées, le montant de l'intervention du F. S. A. sera réduite.

En augmentant ces allocations, grâce à un effort financier accru de l'économie, on n'a certainement pas eu l'intention de diminuer en fin de compte l'intervention financière des pouvoirs publics en faveur des enfants malades ou handicapés.

L. VERHENNE.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Voor de vaststelling van de tussenkomst ten laste van het Speciaal Onderstandsfonds, opgericht bij de wet van 27 juni 1956, inzake :

1° de kosten van onderhoud, behandeling en opleiding in een speciale inrichting van aan geestes- of karakterstoringen lijdende kinderen;

2° de kosten van onderhoud, behandeling en opleiding van in een speciale inrichting geplaatste doofstommen, blinden of aan een ernstig en ongeneeslijk lichaamsgebrek lijdende verminkten, om er onderricht te worden,

gelden, voor zover de betrokkenen de leeftijd van 25 jaar niet overschreden hebben, de regelen inzake inkomstengrenzen, vastgesteld in uitvoering van artikel 13 van de wet van 19 maart 1954, gewijzigd bij de wet van 19 maart 1957, houdende instelling van een Nationaal Studiefonds.

Art. 2.

In afwijking van de bovengenoemde beschikkingen genomen in uitvoering van artikel 13 van de wet van 19 maart 1954 blijft de in acht te nemen inkomstengrens dezelfde onafgezien de leeftijd van de begunstigde voorzien in artikel één.

3 juni 1964.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

La fixation de l'intervention du Fonds spécial d'Assistance, institué par la loi du 27 juin 1956, dans :

1° les frais de l'entretien, du traitement et de l'éducation dans un institut spécial des enfants atteints de troubles de l'intelligence ou du caractère;

2° les frais de l'entretien, du traitement et de l'éducation des sourds-muets, aveugles ou estropiés atteints d'une infirmité grave et incurable, placés dans un institut spécial pour y recevoir l'instruction,

est soumise, pour autant que les intéressés n'ont pas dépassé l'âge de 25 ans, aux conditions en matière de plafond des revenus, fixées en exécution de l'article 13 de la loi du 19 mars 1954, modifiée par la loi du 19 mars 1957, instituant un Fonds national des Etudes.

Art. 2.

Par dérogation aux dispositions précitées, prises en exécution de l'article 13 de la loi du 19 mars 1954, le plafond des revenus devant être pris en considération reste le même, quel que soit l'âge du bénéficiaire prévu à l'article premier.

3 juin 1964.

L. VERHENNE,
M. VERLACKT-GEVAERT,
M.-M. VAN DAELE-HUYS,
M. BODE,
A. LAVENS,
O. DE MEY.